

AK PARTİ
EKONOMİ İŞLERİ BAŞKANLIĞI

KÜRESEL YOLSUZLUK ENDEKSİ: 2025

Sayın Nihat ZEYBEKÇİ
Şubat 2026

KÜRESEL YOLSUZLUK ENDEKSİ: 2025

Yönetici Özeti

2025 yılı itibarıyla **Yolsuzluk Algısı Endeksi (CPI)**, 182 ülke ve bölgedeki kamu sektörü yolsuzluk algısını ölçmekte ve değerlendirmesini 0 (yüksek derecede yolsuz) ile 100 (çok temiz) aralığında gerçekleştirmektedir. Endeks, 13 bağımsız veri kaynağına dayanmaktadır. Küresel ortalama 42/100 olarak hesaplanmış olup, bu değer son on yılı aşkın sürede ilk kez gerileme göstermektedir. Küresel ortalamanın 50 puanın altında kalması, kamu gücünün kullanımına ilişkin yapısal sorunların devam ettiğini göstermektedir.

Yüksek performans gösteren ülkeler arasında **Danimarka (89)**, **Finlandiya (88)** ve **Singapur (84)** öne çıkmaktadır. Bu ülkelerde güçlü kurumsal yapı, hukukun üstünlüğü, etkin denetim mekanizmaları ve kamu maliyesinde şeffaflık belirleyici olmaktadır. Buna karşılık **Somali (9)**, **Güney Sudan (9)**, **Venezuela (10)**, **Yemen (13)**, **Libya (13)**, **Eritre (13)**, **Sudan (14)**, **Nikaragua (14)**, **Suriye (15)** ve **Kuzey Kore (15)** gibi ülkelerde yolsuzluk yapısal ve yaygın nitelik taşımaktadır.

Yönetim türleri açısından belirgin bir ayrışma gözlemlenmektedir. **Tam demokrasiler ortalama 71**, **kusurlu demokrasiler 47**, **demokratik olmayan rejimler ise 32** puan almaktadır. Bu durum, demokratik kurumların ve denge-denetim mekanizmalarının yolsuzlukla mücadelede kritik rol oynadığını göstermektedir.

Sivil özgürlüklerin düzeyi ile yolsuzluk arasında güçlü bir ilişki bulunmaktadır. Sivil alanın açık olduğu ülkelerde ortalama CPI **68**, kapalı olduğu ülkelerde ise **30** seviyesindedir. Benzer biçimde kampanya finansmanında şeffaflık düzeyi arttıkça yolsuzluk algısının azaldığı görülmektedir. Kapsamlı ve uygulanan finansal şeffaflık kurallarına sahip ülkelerde ortalama CPI **68**, hiç açıklama bulunmayan ülkelerde ise **31** olarak ölçülmektedir.

Bölgesel düzeyde **Batı Avrupa & AB 64** ile en yüksek ortalama sahipken, **Sahra Altı Afrika 32** ile en düşük ortalama göstermektedir. 2012–2025 döneminde **31 ülke iyileşmiş**, **50 ülke gerilemiş**, **100 ülke ise aynı seviyede kalmıştır**. Bu tablo, küresel ölçekte ilerlemenin sınırlı ve kırılgan olduğunu ortaya koymaktadır.

Yolsuzluk ile kamu hizmetlerinin kalitesi arasında doğrudan ilişki bulunmaktadır. CPI puanı yükseldikçe temel sağlık hizmetlerine erişim ve hizmet kalitesi artmaktadır (**0-19 puan aralığında 56**, **80-100 puan aralığında 87**). Ayrıca gazeteci cinayetlerinin büyük bölümünün düşük CPI puanına sahip ülkelerde gerçekleşmesi, basın özgürlüğünün yolsuzlukla mücadelede kritik önemde olduğunu göstermektedir.

Genel olarak, **küresel ortalamanın 42/100 seviyesinde kalması**, yolsuzluğun yapısal bir küresel sorun olmaya devam ettiğini göstermektedir. Demokratik kurumların güçlendirilmesi, sivil alanın korunması, siyasi seçim kampanyaları finansmanında şeffaflık sağlanması ve hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi, sürdürülebilir yolsuzlukla mücadelenin temel unsurlarını oluşturmaktadır.

1. Küresel Görünüm ve Yapısal Eğilimler

2025 yılı itibarıyla Yolsuzluk Algısı Endeksi (CPI), **182 ülke ve bölgedeki kamu sektörü yolsuzluk algısını** ölçmektedir. Endeks, **13 bağımsız veri kaynağı** temel alınarak hesaplanmakta ve ülkeler **0 (yüksek derecede yolsuz)** ile **100 (çok temiz)** arasında puanlanmaktadır. Küresel ortalama **42/100** olarak belirlenmiştir. Bu seviye, son on yılı aşkın dönemde ilk kez düşüş göstermektedir ve küresel ölçekte yolsuzlukla mücadelede ilerlemenin duraksadığını ortaya koymaktadır.

Küresel ortalamanın 50 puanın altında kalması, dünya genelinde kamu gücünün kullanımına ilişkin ciddi yapısal sorunların devam ettiğini göstermektedir. Yüksek puanlı ülkeler ile düşük puanlı ülkeler arasındaki makasın açılması, küresel yönetimdeki eşitsizlikleri derinleştirmektedir. Yolsuzluk yalnızca kamu maliyesi açısından değil; yatırım ortamı, hukukun üstünlüğü, temel hak ve özgürlükler ile sosyal hizmetlerin kalitesi açısından da belirleyici bir faktör olarak ortaya çıkmaktadır.

89	Danimarka	68	Barbados	56	Kosta Rika	45	Benin
88	Finlandiya	68	Seyşeller	56	Grenada	45	Romanya
84	Singapur	68	Tayvan	56	Portekiz	45	Sao Tome ve Principe
81	Yeni Zelanda	66	Fransa	55	Kıbrıs	44	Jamaika
81	Norveç	65	Litvanya	55	Fiji	44	Solomon Adaları
80	İsveç	64	Bahamalar	55	İspanya	44	Doğu Timor
80	İsviçre	64	ABD	53	İtalya	43	Çin
78	Lüksemburg	63	Brunei	53	Polonya	43	Fildişi Sahili
78	Hollanda	63	Şili	52	Malezya	43	Gana
77	Almanya	63	Güney Kore	52	Umman	43	Kosovo
77	İzlanda	63	Saint Vincent ve Grenadinler	50	Bahreyn	42	Moldova
76	Avustralya	62	Cabo Verde	50	Gürcistan	41	Güney Afrika
76	Estonya	62	İsrail	50	Yunanistan	41	Trinidad ve Tobago
76	Hong Kong	60	Dominika	50	Ürdün	41	Vietnam
76	İrlanda	60	Letonya	49	Malta	40	Bulgaristan
75	Kanada	60	Çekya	48	Mauritius	40	Burkina Faso
73	Uruguay	59	Saint Lucia	48	Slovakya	40	Küba
71	Butan	59	Botsvana	47	Hırvatistan	40	Guyana
71	Japonya	58	Katar	47	Vanuatu	40	Macaristan
70	Birleşik Krallık	58	Ruanda	46	Ermenistan	40	Kuzey Makedonya
69	Avusturya	58	Slovenya	46	Kuveyt	40	Tanzanya
69	Belçika	58	Suudi Arabistan	46	Karadağ	39	Arnavutluk
69	Birleşik Arap Emirliği	57		46	Namibya	39	Hindistan
69				46	Senegal		
39	Maldivler	33	Ekvador	28	Pakistan	20	Kamboçya
39	Fas	33	Panama	27	Meksika	20	Komorlar
39	Tunus	33	Sırbistan	26	Kamerun	20	Kongo Demokratik Cumhuriyeti
38	Etiyopya	33	Tayland	26	Guatemala	19	Tacikistan
38	Kazakistan	32	Angola	26	Gine	17	Burundi
38	Surinam	32	El Salvador	26	Kırgızistan	17	Türkmenistan
37	Kolombiya	32	Filipinler	26	Nijerya	16	Afganistan
37	Dominik Cumhuriyeti	32	Togo	26	Papua Yeni Gine	16	Haiti
37	Gambiya	31	Belarus	25	Madagaskar	16	Myanmar
37	Lesotho	31	Cibuti	25	Uganda	16	Ekvator Ginesi
37	Zambiya	31	Moğolistan	24	Bangladeş	15	Kuzey Kore
36	Arjantin	31	Nijer	24	Orta Afrika Cumhuriyeti	15	Suriye
36	Belize	31	Türkiye	24	Paraguay	15	Nikaragua
36	Ukrayna	31	Özbekistan	23	Kongo	14	Sudan
35	Brezilya	30	Azerbaycan	23	Esvatini	14	Eritre
35	Sri Lanka	30	Mısır	23	İran	13	Libya
34	Cezayir	30	Kenya	23	Lübnan	13	Yemen
34	Bosna-Hersek	30	Moritanya	22	Çad	13	Venezuela
34	Endonezya	30	Peru	22	Honduras	10	Somalia
34	Laos	29	Gabon	22	Rusya	9	Güney Sudan
34	Malavi	28	Bolivya	22	Zimbabve		
34	Nepal	28	Irak	21	Gine-Bissau		
34	Sierra Leone	28	Liberya	21	Mozambik		
		28	Mali				

Tablo 1: Ülke/Bölgeye Göre Puan

2. Yüksek Performanslı Ülkelerde Kurumsal Dayanıklılık

Endeksin en üst sıralarında yer alan Danimarka (89), kamu yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirlik açısından istikrarlı bir performans sergilemektedir. Finlandiya (88) ve Singapur (84) da benzer biçimde güçlü kurumsal yapılarıyla dikkat çekmektedir. Bu ülkelerde kamu harcamalarının denetlenebilirliği, çıkar çatışması düzenlemelerinin etkinliği ve kamu görevlilerinin etik standartlara bağlılığı belirleyici olmaktadır.

Yeni Zelanda (81), Norveç (81), İsveç (80), İsviçre (80), Lüksemburg (78), Hollanda (78), Almanya (77), İzlanda (77), Avustralya (76), Estonya (76), Hong Kong (76), İrlanda (76), Kanada (75) gibi ülkeler de yüksek puan grubunda yer almaktadır. Bu ülkelerde güçlü sivil toplum yapıları, bağımsız medya ve etkili iç denetim sistemleri yolsuzluk riskini sınırlamaktadır. Özellikle kamu ihalelerinde şeffaflık ve dijitalleşme uygulamaları, yolsuzlukla mücadelede önemli rol oynamaktadır.

Yüksek puanlı ülkelerin ortak özelliği, yalnızca düşük yolsuzluk düzeyi değil; aynı zamanda **kurumsal süreklilik, hukukun üstünlüğü ve güçlü demokratik kültürdür**. Bu unsurlar, yolsuzluk riskini sistematik biçimde azaltmaktadır.

3. Düşük Performanslı Ülkelerde Yapısal Kırılganlık

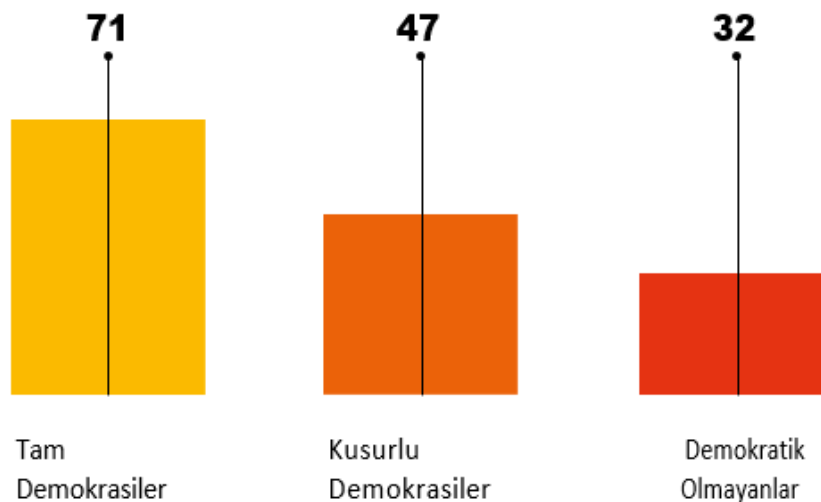
Endeksin en alt sıralarında bulunan Somali (9), Güney Sudan (9), Venezuela (10), Yemen (13), Libya (13), Eritre (13), Sudan (14), Nikaragua (14), Suriye (15) ve Kuzey Kore (15) gibi ülkelerde yolsuzluk yapısal ve yaygın nitelik taşımaktadır. Bu ülkelerde siyasi güç yoğunlaşması, hukukun üstünlüğünün zayıflığı ve denetim mekanizmalarının işlevsizliği belirleyici olmaktadır.

Çatışma ortamı, siyasi istikrarsızlık ve ekonomik kırılganlık yolsuzluğu daha da derinleştirmektedir. Kamu kaynaklarının dağılımı genellikle şeffaflıktan uzak gerçekleşmekte, devlet kurumları çoğu zaman siyasi elitlerin çıkarlarına hizmet eden yapılar haline gelmektedir. Bu durum, kamu hizmetlerinin kalitesini düşürmekte ve sosyal eşitsizlikleri artırmaktadır.

4. Yönetim Türlerine Göre Ayrışma

Yönetim türlerine göre ortalama CPI puanları, yolsuzluk ile demokratik yapı arasındaki güçlü ilişkiyi açık biçimde göstermektedir. **Tam demokrasiler 71, kusurlu demokrasiler 47, demokratik olmayan rejimler ise 32** ortalama puana sahiptir

Şekil 1: Farklı Yönetim Türleri İçin 2025 Ortalama CPI Puanı

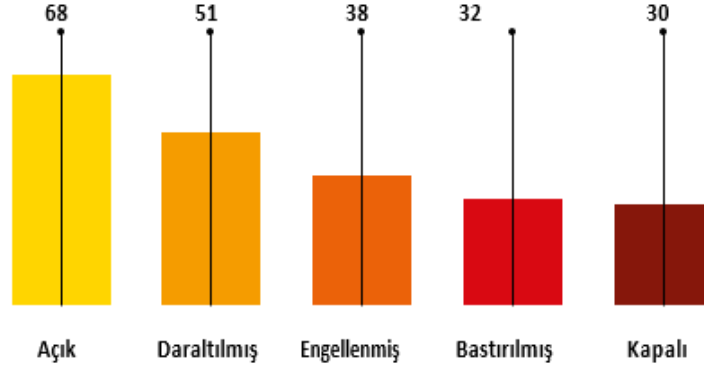

Bu dağılım, denge-denetim mekanizmalarının varlığının yolsuzluğu sınırladığını ortaya koymaktadır. Güçler ayrılığı, bağımsız yargı ve özgür basın gibi unsurların zayıfladığı ortamlarda kamu gücünün keyfi kullanımı artmaktadır. Demokratik kurumların zayıflaması, yalnızca siyasi özgürlükleri değil, aynı zamanda kamu maliyesinin şeffaflığını da olumsuz etkilemektedir.

5. Sivil Alan ve Toplumsal Denetim

Sivil özgürlüklerin düzeyi ile CPI arasında belirgin bir korelasyon bulunmaktadır. Sivil alanın **açık olduğu ülkelerde ortalama CPI 68, daraltılmış alanlarda 51, engellenmiş kategorisinde 38, baskı altında 32 ve kapalı kategoride 30** olarak ölçülmektedir.

Şekil 2: Sivil Özgürlük Düzeylerine Göre Ortalama CPI 2025 Puanı

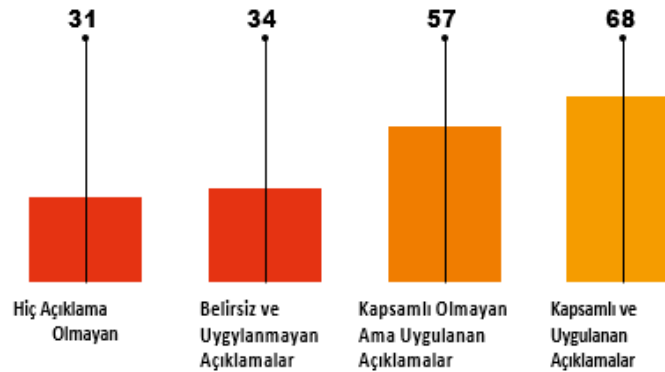

Sivil alanın daralması, kamu karar alma süreçlerinin toplum denetiminden uzaklaşmasına yol açmaktadır. İfade özgürlüğü ve basın özgürlüğünün sınırlandırılması, yolsuzluk vakalarının görünür olmasını engellemekte ve hesap verebilirliği zayıflatmaktadır. Sivil toplumun aktif olduğu ülkelerde yolsuzluk daha erken aşamada tespit edilmekte ve kamuoyu baskısı reform süreçlerini hızlandırmaktadır.

6. Seçim Kampanyası Finansmanı ve Siyasi Etki

Seçim kampanyası finansmanında şeffaflık düzeyi, CPI ile doğrudan ilişkilidir. **Hiç açıklama olmayan ülkelere ortalama CPI 31, belirsiz ve uygulanmayan açıklamalarda 34, kapsamlı olmayan ancak uygulanan açıklamalarda 57, kapsamlı ve uygulanan açıklamalarda 68** olarak belirlenmiştir.

Şekil 3: Kampanya Finansmanında Şeffaflık Düzeyine Göre Ortalama CPI 2025 Puanı

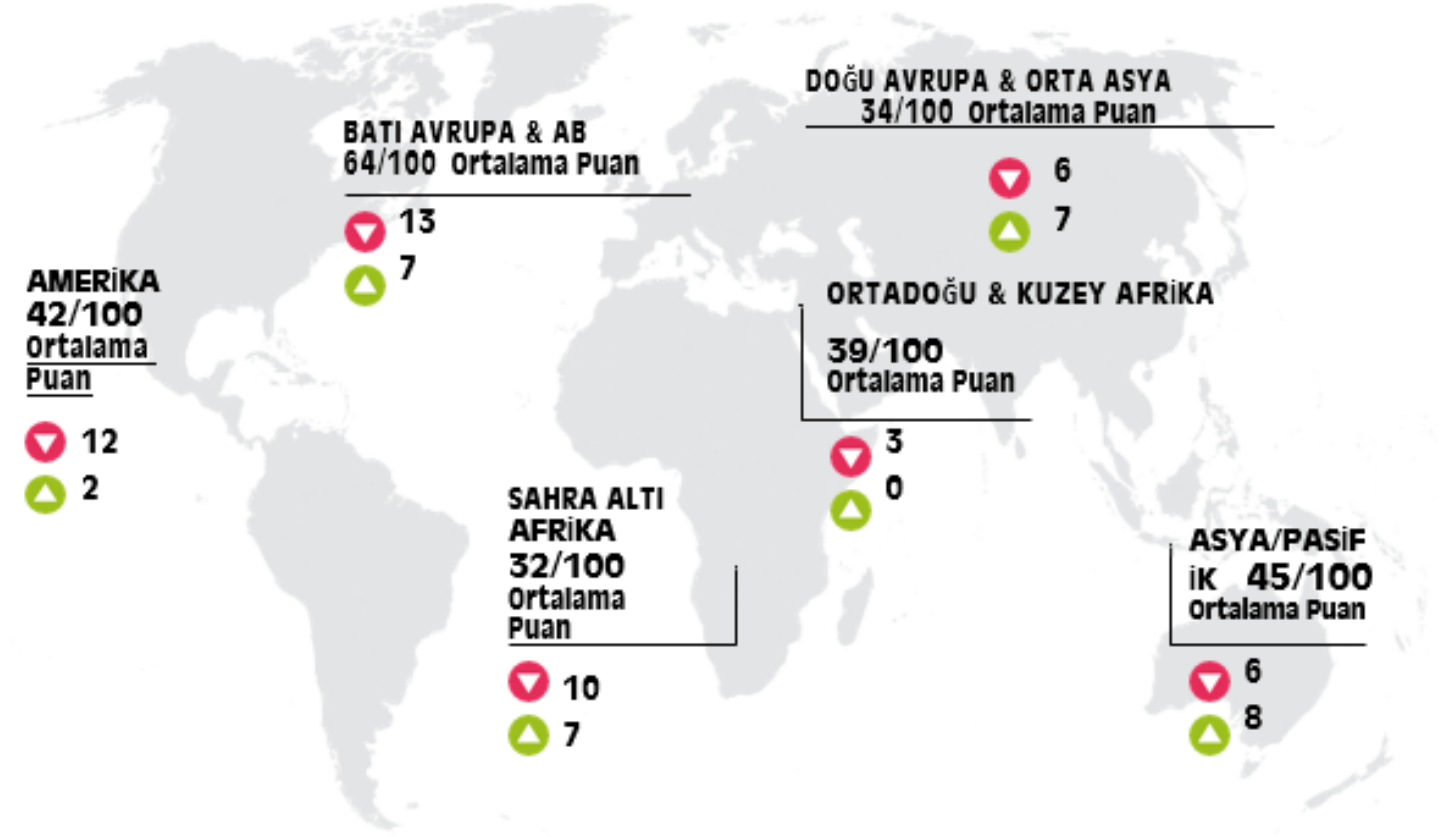

Bu tablo, siyasi finansmanın düzenlenmemesinin kamu politikalarının özel çıkar gruplarının etkisi altına girmesine yol açtığını göstermektedir. Şeffaf finansman sistemleri, çıkar çatışmalarını azaltmakta ve kamu güvenini artırmaktadır.

7. Bölgesel Eğilimler ve Jeopolitik Dinamikler

Bölgesel ortalamalar incelendiğinde, Batı Avrupa & AB 64, Asya Pasifik 45, Amerika 42, Orta Doğu & Kuzey Afrika 39, Doğu Avrupa & Orta Asya 34 ve Sahra Altı Afrika 32 ortalama puana sahiptir.

Şekil 4: Bölgesel CPI Ortalamaları 2025

Bu farklılıklar, kurumsal kapasite, siyasi istikrar ve ekonomik yapı ile yakından ilişkilidir. Batı Avrupa ve AB bölgesinde uzun yıllara dayanan demokratik gelenek ve güçlü kamu denetimi mekanizmaları etkili olmaktadır. Sahra Altı Afrika ve bazı Orta Doğu ülkelerinde ise çatışma ortamı, zayıf kurumlar ve ekonomik kırılganlık yolsuzluk riskini artırmaktadır.

8. 2012–2025 Döneminde Eğilimler

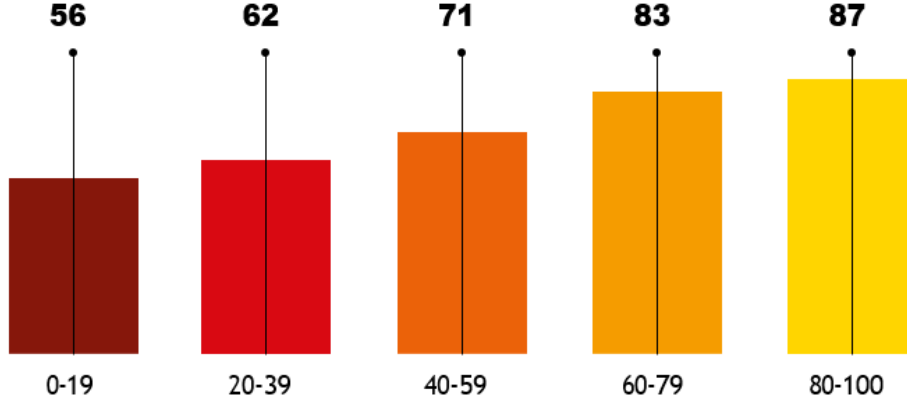
2012'den bu yana 31 ülke iyileşmiş, 50 ülke gerilemiş ve 100 ülke aynı seviyede kalmıştır. Bu durum, küresel ölçekte ilerlemenin sınırlı olduğunu göstermektedir.

Gerileme yaşayan ülkelerde çoğunlukla demokratik gerileme ve siyasi müdahaleler dikkat çekmektedir. İyileşme gösteren ülkelerde ise dijitalleşme, kamu yönetiminde reform ve şeffaflık politikaları etkili olmaktadır.

9. Kamu Hizmetleri, Adalet ve Sağlık

Yolsuzluk düzeyi ile kamu hizmetlerinin kalitesi arasında doğrudan ilişki bulunmaktadır. CPI puan dilimlerine göre temel sağlık hizmetleri ortalamaları 0-19: 56, 20-39: 62, 40-59: 71, 60-79: 83, 80-100: 87 olarak ölçülmektedir.

Şekil 5: CPI ve Temel Sağlık Hizmetleri İlişkisi

Yüksek CPI puanına sahip ülkelerde kamu kaynaklarının daha etkin kullanıldığı ve sosyal hizmetlerin daha kapsayıcı olduğu görülmektedir. Yolsuzluk, kamu bütçesinin verimsiz kullanılmasına ve hizmet kalitesinin düşmesine yol açmaktadır.

10. Basın Özgürlüğü ve Gazeteci Güvenliği

2012'den bu yana çatışma dışı bölgelerde yolsuzlukla ilgili haber yapan gazetecilerin öldürülme vakalarının büyük bölümü düşük CPI puanına sahip ülkelerde gerçekleşmiştir. Bu durum, basın özgürlüğünün yolsuzlukla mücadelede temel bir unsur olduğunu göstermektedir. Gazetecilerin güvenliğinin sağlanmadığı ortamlarda yolsuzluk daha görünmez hale gelmektedir.

2025 yılı itibarıyla **küresel ortalama 42/100** seviyesinde kalmakta ve yolsuzluğun küresel ölçekte yapısal bir sorun olduğunu göstermektedir. Demokratik kurumların zayıflaması, sivil alanın daralması ve siyasi finansmanda şeffaflık eksikliği yolsuzluk riskini artırmaktadır. Buna karşılık hukukun üstünlüğü, açık sivil alan, bağımsız denetim mekanizmaları ve güçlü kurumsal yapı sürdürülebilir yolsuzluk kontrolünün temelini oluşturmaktadır.